

Balkánské války

Připravil doc. PhDr. Václav Štěpánek, Ph.D.

Básník na sultánském trůně, Mehmed V. Za jeho vlády (27. dubna 1909–3. července 1918)
Turecko ztratilo většinu svého evropského území a Lybii

Jeden z vůdců albánské vzpoury proti mladoturkům, Isa Boljetini. Riccioti Garibaldi, syn slavného Giuseppea. Se svými dobrovolníky pomáhal v řecko-turecké válce, hodlal vyslat dobrovolníky na pomoc albánskému povstání, angažoval se také během první balkánské války

Korunovace Nikoly Petroviče Njogoše v roce 1910 při příležitosti 50 let jeho vlády. Korunovaci byli přítomni mj. princ Aleksandar Karadjordjević (vnuk), italský král Viktor Emanuel III. (zeť, vpravo). Stojící zleva velkokníže Nikolaj Nikolajevič Romanov (zeť, bratranec cara Mikuláše) a František Battembergský (zeť, bratr prvního bulharského knížete Alexandra Battemberského).

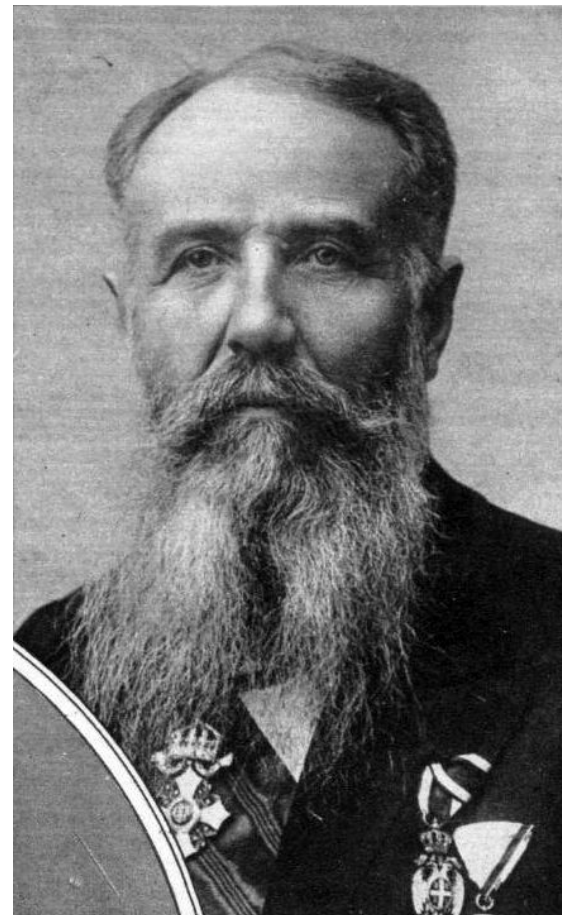
Italští vojáci v bitvě o Tripolis

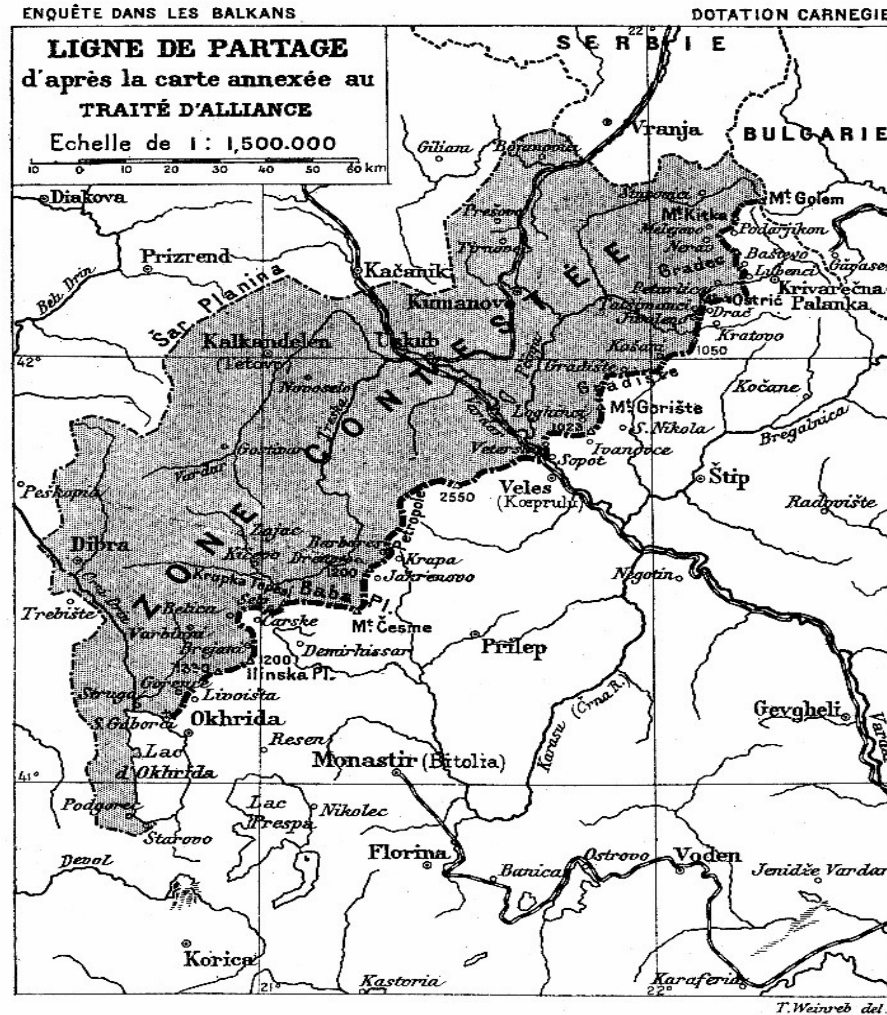
Premiéři Srbska a Bulharska, Milovan Milovanović a Ivan Gešov, kteří podepsali smlouvu o spolupráci ve skutečnosti však pakt proti Turecku

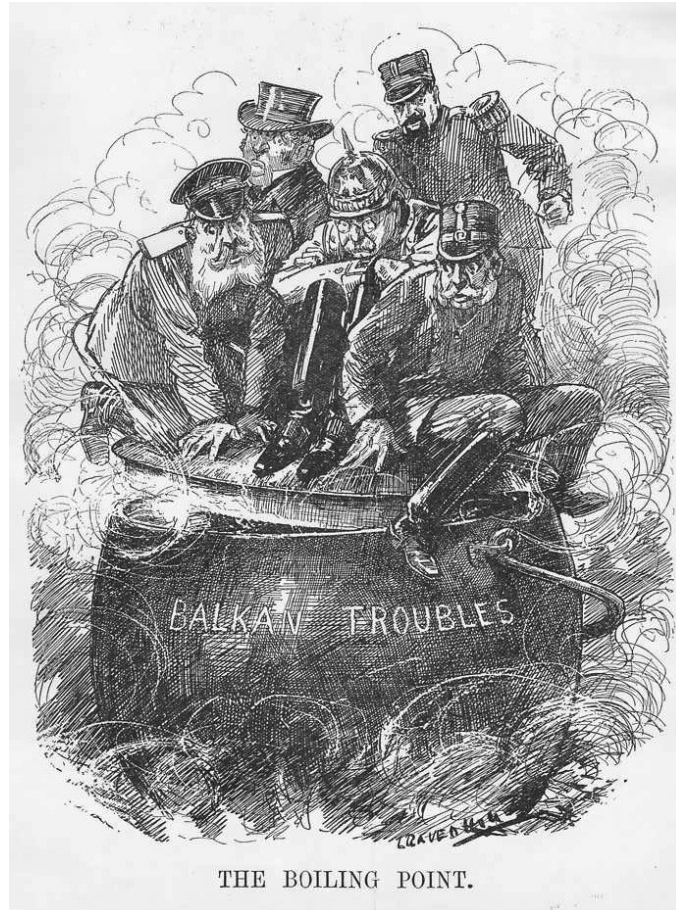
Hybateľé bulharské a srbské politiky, Stojan Danev a Nikola Pašić

Sporná (šedá) a nesporná zóna. Kontroverzní výsledek srbsko-bulharských jednání o rozdělení Makedonie v případě úspěšné války

Karikatury dobového tisku. Představitelé velmocí se snaží přiklopit vroucí balkánský kotel: František Josef I., Vilém II., Mikuláš II, Viktor Emanuel III. a Herbert Asquit (britský premiér). Spojenečtí králové otrásají trůnem sultána Mehmeda V. (Zprava: Ferdinand Koburský, Petar Karadjordjević, Nikola Petrović Njegoš, Jiří I. Řecký

Král Nikola na pozici při začátku války. Černá Hora zahájila válku již 8. října 1912

Mapka směru útoků spojeneckých vojsk v první balkánské válce

„Na bodák.“ Obraz českého v Bulharsku působícího malíře Jaroslava Věšína znázorňující bulharský útok na turecké pozice

Srbští (na hlavách lodičky se štítkem) a černohorští (v brigadýrkách nebo tradičních okrouhlých „černohorkách“ (které daly základ i sokolské pokrývce hlavy) důstojníci v dobyté Djakovici (alb. Djakovë) v Metochii

Ústup osmanských vojsk po prohrané bitvě u Lüle Burgasu.

Copyright, 1912, by the International News Association

In retreat from Lule Burgas across the bridge at Karisdiran

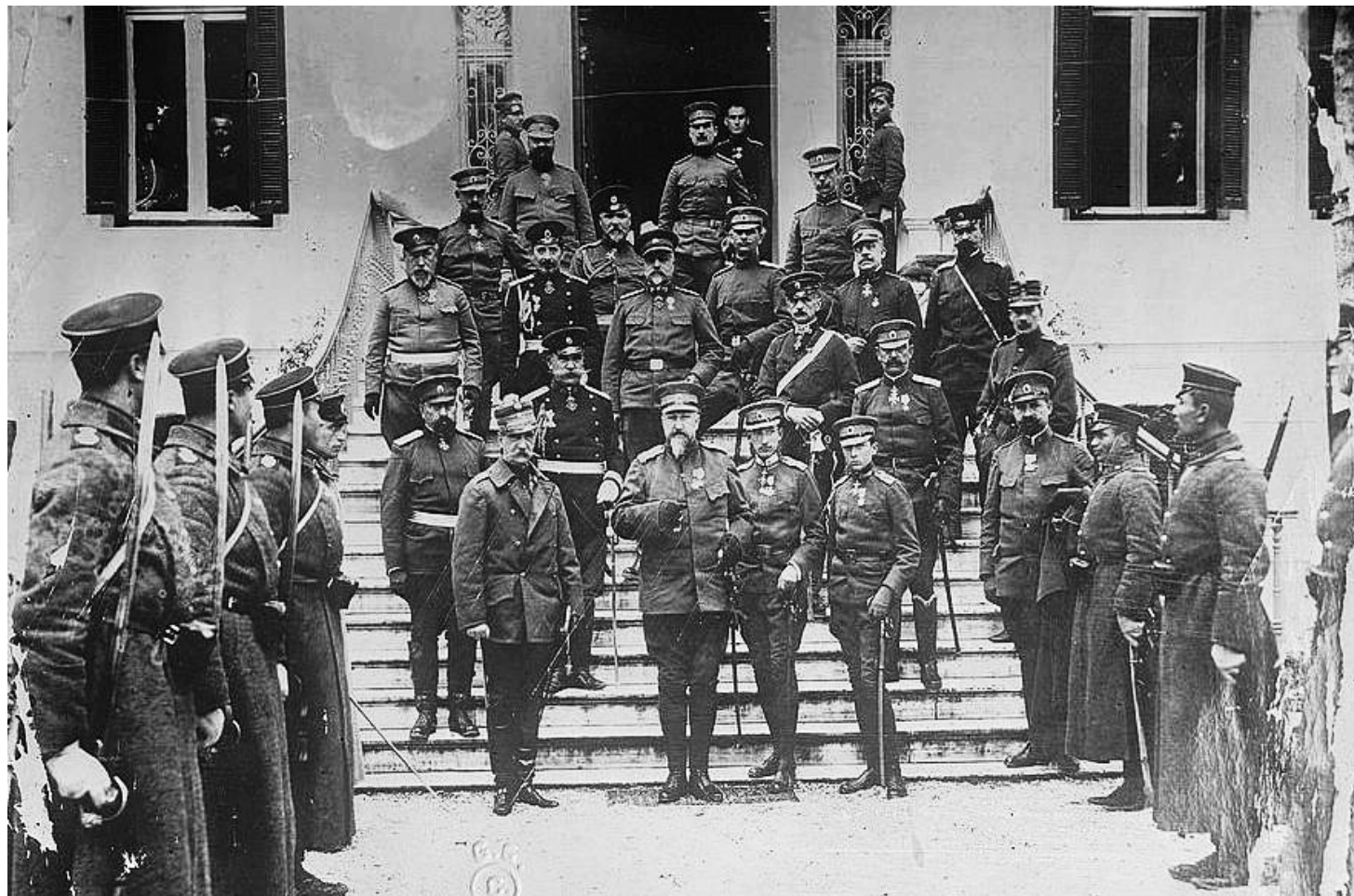
Řecká flotila před ostrovem Lemnos 18. října 1912

Srbské dělostřelectvo za první balkánské války

Car Ferdinand (uprostřed) a řecký král Jiří I. (vlevo), při setkání v Soluňi 12. prosince 1912

Vyjednávání příměří u Čataldži. Uprostřed Nazim paša, vedle něho zleva Stojan Danev a generál Ivan Fičev, zprava generál Michail Savov

Dne 28. listopadu vyhlásil ve Vloře Ismail Qemali (s podporou Rakouska-Uherska)
samostatný albánský stát

Mladoturecký převrat v Turecku byl zahájen vraždou ministra války Nazima paši, za níž stál Enver bej (později paša), vzápětí jmenovaný na místo zavražděného. Enver paša byl během Velké války hlavním strůjcem arménské genocidy

Během druhé fáze války dobyla bulharská armáda, podporována srbským dělostřelectvem, Edirne, údajně nedobytnou tureckou pevnost

Král Nikola vjíždí triumfálně do dobytého Skadaru a přijímá kapitulaci města. Z dobytí Skadaru se ovšem dlouho neradoval. Na nátlak Rakouska-Uherska jej musela černohorská armáda vzápětí vyklidit

El Rey Nicolás de Montenegro, con los príncipes Danilo y Mirko, recorriendo triunfalmente la ciudad de Escutari, tomada á los turcos tras de seis meses de asedio

Regulárním armádám pomáhaly v osmanském týle komitské čety. Na obrázku komité z Lerinu

Podpis londýnské mírové smlouvy 30. května 1913

Dobová mapka situace po skončení bojů na konci dubna 1913 znázorňuje, která osmanská území měl k té době ten který člen balkánského čtyřspolku okupována

Tatáž mapka v moderní grafice. Zelená čára znázorňuje hranice budoucí Albánie, bílé místo kolem Vlory ukazuje, jaké území v té době vlastně ovládala albánská národní rada v čele s Ismailem Qemalim, modrá čára znázorňuje původně dohodnuté rozdělení Makedonie na spornou a nespornou (pro Bulharsko) část

Srbské územní zisky před jejich omezením londýnskou mírovou konferencí

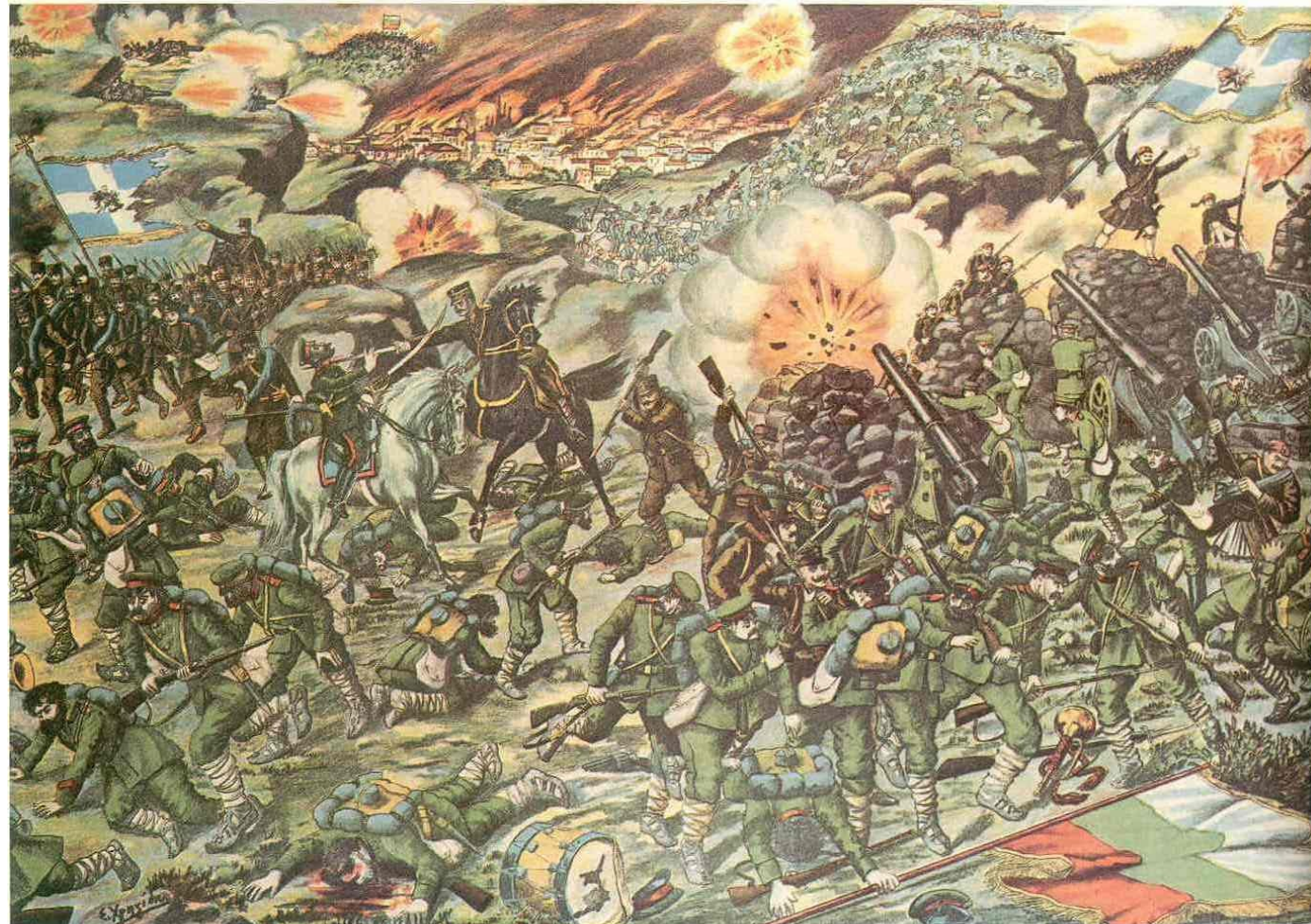
Nikola Pašič a Elefterios Venizelos při jednání o smlouvě o přátelství a vzájemné pomoci, namířené proti Bulharsku. Smlouva byla podepsána 1. června 1913

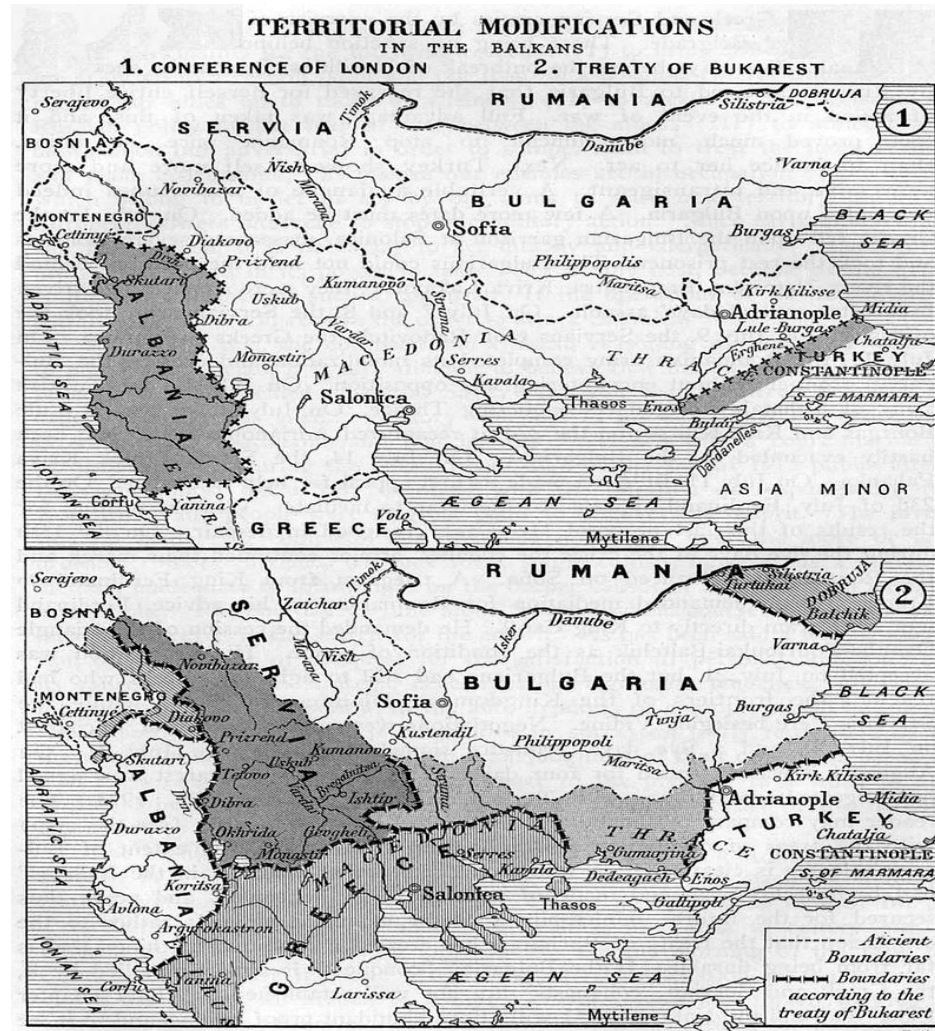
Mapka směrů pohybu vojsk během druhé balkánské války

Řecko-bulharská bitva u Kukuše (řec. Kilkis) 21. června 1913. Město Kukuš, které na počátku první balkánské války obsadily komitské čety VMORO, bylo následně řeckou armádou do základu vypáleno

Dobová mapka znázorňuje dobyté, ale ještě nerozdělené území, o němž se jednalo na Londýnské konferenci, a výsledek druhé balkánské války, dojednaný na mírové konferenci v Bukurešti

Dobová mapka nových hranic balkánských států. Barevně jsou znázorněny územní zisky jednotlivých států

